

مدیریت آموزش و پرورش منطقه ۱۴

دبیرستان غیر دولتی پسرانه پیام غدیر

پایانی اول ۹۸-۹۷

۹۷/۱۰/۳

تاریخ امتحان:

ساعت شروع امتحان: ۸:۳۰ صبح

نام درس: علوم و فنون ادبی

تعداد برگ سؤال: ۴ صفحه

مدت امتحان: ۶۰ دقیقه

نام و نام خانوادگی:

کلاس:

نام دبیر: آقای کریمی

رشته تحصیلی: علوم انسانی

شماره:

ردیف	بارم	
۱	۰/۵	هر چیز که ذهن ما را به پویایی درآورد است .
۲	۰/۵	شعر زیر را با چه لحنی باید خواند ؟ به دام افتاد روباهی سحرگاه به روبه‌بازی اندیشید در راه که گر صیاد بیند همچنین دهد حالی به گازر پوستینم پس آنکه مرده کرد او خویشتن را ز بیم جان فروافکند تن را
۳	۰/۷۵	سه قلمرو که هر متنی را می‌توانیم در آن سه قلمرو بررسی کنیم کدام است ؟
۴	۰/۲۵	نخستین گام مؤثر در رویارویی با متون چیست ؟
۵	۲	اشعار زیر را بخوانید و عواطف و حس و حال حاکم بر فضای شعر را بیان کنید . (الف) ای نفس خرم باد صبا از بر یار آمده‌ای مرحبا قافله شب ، چه شنیدی ز صبح ؟ مرغ سلیمان ، چه خبر از سبا ؟ (ب) زین درد خون گریست سپهر و ستاره هم خون گشت قلب لعل و دل سنگ خاره هم بستند راه مهلت او از چهار سو تنها نه راه مهلت او راه چاره هم کردند قتل عام به نوعی که شد قتیل از کودکان آل نبی شیرخواره هم (ج) معشوقه به سامان شد تا باد چنین بادا کفرش همه ایمان شد تا باد چنین بادا عید آمد و عید آمد یاری که رمید آمد عیدانه فراوان شد تا باد چنین بادا (د) دیو پیش توست پیدا ، زو حذر بایدت کرد چند نالی تو چو دیوانه ز دیو ناپدید چون نخواهی کت ز دیگر کس جگر خسته شود دیگران را خیره خیره دل چرا باید خلید ؟ (الف) (ب) (ج) (د)
۶	۱	نمونه‌های زیر را از دید واژه‌آرایی بررسی کنید . (الف) زمانه قرعه نو می‌زند به نام شما خوشا شما که جهان می‌رود به کام شما (ب) چون توانی زیستن در این قفس ؟ این قفس نبود مقام چون تو کس (ج) به هر کار کردم تو را آزمایش سراسر فریبی ، سراسر زیانی (د) ما چون ز دری پای کشیدیم ، کشیدیم امید ز هر کس که بریدیم ، بریدیم دل نیست کبوتر که چو برخاست نشیند از گوشه بامی که پریدیم ، پریدیم (الف) (ب) (ج) (د)

ردیف	بارم	
۷	۱	نمونه های زیر را از دید واج آرایبی بررسی کنید . الف) اگر جنگ خواهی و خون ریختن بر این گونه سختی بر آویختن ب) نه من ز بی عملی در جهان ملولم و بس ملالت علما هم ز علم بی عمل است ج) پیش از اینت بیش از این اندیشه عشاق بود مهرورزی تو با ما شهرة آفاق بود د) خیزید و خز آرید که هنگام خزان است باد خنک از جانب خوارزم وزان است الف) (ب) ج) (د)
۸	۰/۷۵	رایج ترین انواع شعر فارسی را در قرن چهارم و نیمه اول قرن پنجم نام ببرید .
۹	۰/۲۵	کدام شاعر قصیده تمام و کمال در زمینه شعر حکمی و اندرزی (تعلیمی) سرود ؟
۱۰	۱	دو مورد از عوامل گسترش زبان و ادب پارسی در سه قرن اول هجری ، قرن چهارم و نیمه اول قرن پنجم را بنویسید .
۱۱	۲	ابیات زیر را تقطیع کنید و علامت هر هجا را زیر را بنویسید. الف) عجب نیست از گل که خندد به سروی که در این چمن پای در گل نشیند ب) اگر هوشمندی به معنی گرای که معنی بماند نه صورت به جای ج) خلوتم چراغان کن ای چراغ روحانی ای ز چشمه نوشت ، چشم دل چراغانی

ردیف	بارم	
		(د) من از این جا به ملامت نروم که من این جا به امیدی گروم
۱۲	۲	انواع سجع را در جملات زیر بیابید و نوع هر کدام را مشخص کنید . الف) در ایام طفولیت متعبد و شبخیز بودم و مولع زهد و پرهیز. ب) باران رحمت بی حسابش همه را رسیده و خوان نعمت بی دریغش ، همه جا کشیده . ج) فلان را کرم بشمار است و هنر بیحساب ، دارای عزمی است متین و طبعی کریم . الف) ب) ج)
۱۳	۳	پارسازاده ای را نعمت بیکران به دست افتاد؛ فسق و فجور آغاز کرد . باری ، به نصیحتش گفتم : ای فرزند، دخل آب روان است و عیش آسیاب گردان؛ یعنی خرج فراوان کردن کسی را مسلم باشد که دخل معین دارد . عقل و ادب پیش گیر و لهو و لعب بگذار که چون نعمت سپری شود سختی بَری و پشیمای خوری . پسر این سخن در گوش نیاورد و بر قول من اعتراض کرد . دیدم که نصیحت نمی پذیرد و دمِ گرم من در آهن سرد او اثر نمی کند . روی از مصاحبت بگردانیدم و قول حکما کار بستم که گفته اند : گرچه دانی که نشنوند بگوی زود باشد که خیره سر بینی دست بر دست می زند که دریغ نشنیدم حدیث دانشمند الف) با توجه به متن بالا برای هر کدام از قلمروهای زبانی ، ادبی و فکری دو مورد ذکر کنید . قلمرو زبانی : قلمرو فکری : قلمرو ادبی :
	۰/۵	ب) متن بالا جزو کدام دسته از انواع ادبی قرار می گیرد ؟

ردیف	بارم
۱۴	در کتاب آمد که در عهد قدیم چون به پایان برد کار آن سرا جمله گفتند : ای بنای مختصر چون توانی زیستن در این قفس ؟ بهر مردی چون تو والا و حکیم در شبستان تو چون آییم جمع گفت در پاسخ که ما را باک نیست حجره خود گر بدین سان ساختم بیش از این گر یار یکدل داشتم در حقیقت یار یکدل کیمیاست الف) نوع لحن شعر فوق را بنویسید. ب) برای هریک از قلمروهای زبانی ، ادبی ، و فکری دو مورد ذکر کنید . قلمرو زبانی : قلمرو ادبی : قلمرو فکری : ج) نتیجه گیری و تعیین نوع شعر فوق را بنویسید.
۰/۵	خانه ای می ساخت سقراط حکیم آمدند از ره رفیق و آشنا نیست درخورد تو ای صاحب نظر این قفس نبود مقام چون تو کس بارگاهی باید و کاخی عظیم همچو پروانه به گرد روی شمع ؟ عارفان را خانه آلا خاک نیست خانه ای درخورد یاران ساختم بام خود تا عرش می افراشتم چون صدف کمیاب و چون دُر پر بهاست
۳	
۱	موفق باشید